

Pressiteade

Luxembourg, 29. jaanuar 2019

Audiitorite sõnul tuleb EFSI tõhusust paremini tõendada

Euroopa Kontrollikoja uue aruande kohaselt on Euroopa Strateegiliste Investeeringute Fond (EFSI) olnud ELi investeeringute jaoks rahastamise kaasamisel tõhus, kuid kaasatud investeeringute maht võib olla esitatud tegelikust suuremana. Audiitorid leidsid samuti, et osaliselt asendati EFSI toetusega lihtsalt muud ELi ja Euroopa Investeerimispanga vahendid. Osa rahast läks projektidele, mis oleksid võinud kasutada muid avaliku ja erasektori rahastamisallikaid (seda küll teistsugustel tingimustel), ning enamik investeeringutest tehti mõnes üksikus suuremas EL-15 liikmesriigis, kus olid hästi toimivad riiklikud tugipangad.

EFSI on Euroopa Komisjoni ja Euroopa Investeerimispanga (EIP) ühisalgatus. Selle aluseks on Junckeri kava nime all tuntud ELi investeerimiskava, mille algne eesmärk oli aidata teha 315 miljardi euro ulatuses avaliku ja erasektori strateegilisi investeeringuid.

Audiitorid jõudsid järeldusele, et EFSI oli alates selle loomisest 2015. aastal kuni 2018. aasta juulini tõhus vahend rahastamise kaasamisel täiendavate investeeringute toetamiseks ELis. Audiitorid leidsid, et 2018. aasta juuli keskpaigaks oli EIP heaks kiitnud rahastamise summas 65,5 miljardit eurot, mis ületas algselt eesmärgiks seatud soovitusliku mahu (61 miljardit eurot). EFSI toetus võimaldas EIP-l oma suurema riskiga finantstoimingute mahu 2014. aastaga võrreldes neljakordistada.

Mõnda EFSI projekti oleks aga saanud rahastada era- ja avaliku sektori muudest vahenditest või EIP vahenditest, kuigi teistsugustel tingimustel. Projektide elluviijad eelistasid EFSI rahastamist, sest see oli kas odavam või võimaldas pikemat tagasimakseperioodi.

Lisaks seavad audiitorid kahtluse alla väite, nagu oleks EFSI abil kaasatud hinnanguliselt 335 miljardit eurot täiendavaid investeeringuid. Mõnel juhul tingis kasutatud meetodika selle, et EFSI abil reaalmajandusse tehtud täiendavad investeeringud esitati tegelikust suuremana. Lisaks ei võeta esitatud summades arvesse asjaolu, et osaliselt on EFSI rahastamisega asendatud muud EIP toimingud ja ELi rahastamisvahendid. Audiitorite sõnul vähendab kõigi ELi rahastamisvahendite ja eelarveliste tagatiste jaoks võrreldavate tulemus- ja seirenäitajate puudumine läbipaistvust ja suutlikkust tulemusi hinnata.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja eriaruande põhisõnumid.

ECA Press

Mark Rogerson – kõnesisik

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

„EFSI on suurt tähelepanu äratav oluline ELi programm. Seda tähtsam on tagada, et selle tõhususe kohta avaldatavad andmed põhineksid kindlal alusel,“ ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige Leo Brincat.

Audiitorite sõnul asendas EFSI rahastamine osaliselt tsentraalselt hallatavaid ELi rahastamisvahendeid, eelkõige transpordi ja energeetika valdkonnas. Audiitorid näevad ka vajadust vältida EFSI ning liikmesriikide hallatavate Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide (ESIF) kattumist.

2017. aasta lõpu seisuga ei ületanud EFSI portfelli konkreetsetesse poliitikavaldkondadesse investeerimiseks seatud ülemmäärasid. Selle geograafiline jaotus ei olnud aga piisavalt tasakaalustatud ning enamik investeringutest tehti mõnes üksikus suuremas EL-15 liikmesriigis, kus olid hästi toimivad riiklikud tugipangad.

Audiitorid esitavad mitu soovitusi:

- arendada EFSI raames suurema riskiga EIP toodete põhjendatud kasutamist;
- edendada ELi rahastamisvahendite ja ELi eelarveliste tagatiste vastastikust täiendavust;
- paremini analüüsida, kas võimalikke EFSI projekte oleks saanud rahastada ka muudest allikatest;
- paremini hinnata kaasatud investeringute suurust;
- parandada EFSI toetatud investeringute geograafilist hajutatust.

Toimetajatele

EFSI loodi 2015. aastal osana Euroopa investeerimiskavast, mille eesmärk on kõrvaldada 2008. aastal alanud finants- ja majanduskriisi tagajärjel tekkinud investeerimispuudujääk. EFSI asutati EIP juures ja seda juhib juhatus, kuhu kuuluvad komisjoni ja EIP esindajad. Algselt pidi EFSI kasutama 16 miljardi euro ulatuses ELi eelarvetagatist ja 5 miljardi euro ulatuses EIP omavahendeid, võimaldamaks EIP grupil eraldada ligikaudu 61 miljardit eurot rahastamist, et teha 2018. aasta juuliks taristusse ja VKEdesse täiendavalt 315 miljardit eurot strateegilisi investeringuid, mis hõlmaksid enamikku ELi poliitikavaldkondi ja kõiki liikmesriike.

ELi audiitorid avaldasid 6. novembril 2018 EFSId käsitleva arvamuse. Sama aasta juulis avaldasid nad ka ELi rahastamisvahendeid käsitleva eriaruande.

Kontrollikoda tutvustab oma eriaruandeid Euroopa Parlamendile ja Euroopa Liidu Nõukogule ning ka teistele huvitatud pooltele, nagu liikmesriikide parlamendid, ettevõtlusringkondade sidusrühmad ja kodanikuühiskonna esindajad. Valdav osa kontrollikoja aruannetes esitatud soovitustest viiakse ka ellu. Täidetud soovitude suur osakaal näitab kontrollikoja töö kasulikkust ELi kodanike jaoks.

Eriaruanne nr 3/2019: „Euroopa Strateegiliste Investeringute Fond: täieliku edu tagamiseks on vaja meetmeid“ on kättesaadav Euroopa Kontrollioja veebisaidil (eca.europa.eu) ELi 23 keeles.